

напримѣръ, въ нашите времена най-даровитиятъ и учениатъ французинъ, англичанинъ или нѣмецъ да свѣрши таковъ подвигъ за рускиятъ язикъ? Ако би ся хваналъ да го учи съ това намѣрение, за да преведе на него Священото писание, и ако предположимъ перво, чи този преводъ не е направенъ още ни на едно словенско нарѣчие, и освенъ това, ни едно отъ тѣхъ нѣма още азбука? Безпристрастните людие ще ми отговорятъ: не; — ако и сегашното просвѣщение да превишава много учеността на преднитѣ вѣкове, които бѣха потоплени въ мрачна темнота отъ невѣжество и варварство. За да преведе нѣкой нѣщо отъ единъ язикъ на други, требува да знае совершенно той язикъ, на който превожда. Кога за да ся преведе само ветхиятъ завѣтъ, Птоломеитъ употребиха седемдесетъ толковници⁵), които бѣха изучени въ високите учебни учреждения въ Александрия, която тогава цѣваше въ учението, то какъ може да придумаме⁶), чи за да ся преведатъ сичките наши священи книги, ся трудиха само два брата и то въ такова време, когато римското (греческото) правителство весма⁷) малко ся грижаше за учението? Споредъ легендитѣ и историитѣ, двата брата Кирилъ и Методий, като солуняне или тесалоникияне, изучили бѣлгарскиятъ, или словенскиятъ езикъ, отъ словенетѣ, които живѣли въ Солунъ и въ неговите села. Освенъ вишеречените причини, какво тия братия и да сѫ били греки, не могли да научатъ совершенно той язикъ, азъ предлагамъ на критиците да издирятъ още това обстоятелство. — Грецитѣ, отъ вкоренѣлото въ нихъ изкони⁸) предубѣждение и народна гордость, считатъ

донца. Когато ся воцари и свали отъ патриаршеството Фотия, т. й. хитрий иерархъ, за да влезе пакъ въ милост при царай, сочини Василиевото родословие, дѣто показваше, чи ушъ Василий произтича отъ Арсакидитѣ, персианските царове. Наследниците Василиеви царуваха до 1028 година. — Юстинианъ, който сооруди²⁾ Свята София, великолѣпната цѣрква въ Цариградъ, че е сега чамия, бяше Юстиновъ племеникъ отъ Охрида, називаваше ся Управда, което имя преводиха³⁾, като стана императоръ римски, или греки, на соотвѣтственото му Юстинианъ; баща му ся именуваше Истокъ, пъкъ сестра му Бѣглица, което преведоха на Вигиланция. — Бѣлесарий бяше отъ Германъ, село близъ Охрида.

Б. А.

¹⁾ Се држа. ²⁾ Съгради. ³⁾ Замѣниха, преведоха.

¹⁾ Издирено. ²⁾ Жителитѣ. ³⁾ Значително. ⁴⁾ Всичко. ⁵⁾ Преводачи.
⁶⁾ Да си обяснимъ. ⁷⁾ Много. ⁸⁾ Отъ край време.